

AL-LEGACIONS QUE PRESENTA L'ENTESA NACIONALISTA I ECOLOGISTA D'EIVISSA A LA MEMÒRIA D'ORDENACIÓ I GESTIÓ DEL PLA RECTOR D'ÚS I GESTIÓ DEL PARC NATURAL DE SES SALINES D'EIVISSA I FORMENTERA

De caràcter general

1.-

De manera general, el PRUG presenta mancances a l'hora de definir els recursos humans necessaris per desenvolupar les accions que s'hi estableixen. Aquesta mancança és especialment greu pel que fa a personal de vigilància. Actualment, el personal destinat a aquestes funcions per part de la Direcció General de Biodiversitat és clarament insuficient, la qual cosa garanteix el fracàs de l'aplicació d'aquesta o qualsevol normativa ambiental sobre el territori.

2.-

Fora bo que el Parc Natural de ses Salines de Eivissa i Formentera comptàs amb un règim sancionador propi i que aparegués en aquest PRUG.

Sobre els objectius de gestió

3.-

L'OP_38 parla de "Potenciar les activitats lúdiques, recreatives, de serveis, de restauració i hospedatge, i similars, afins amb l'ús públic de visita del Parc. En concret afavorir l'implantació d'activitats relacionades amb senderisme, el cicloturisme i el lloguer de bicicletes i de bicicletes elèctriques, les rutes naturalístiques, els itineraris ecohistòrics dins el Parc, l'observació d'ocells, les activitats submarines, les rutes guiades de tipus naturalístic amb embarcacions, l'agroturisme, el turisme rural, etc".

No s'indica enlloc que aquestes activitats hagin de ser compatibles amb l'objectiu de conservació, bàsic en un espai natural protegit. Tot i que es podria considerar implícit, no sobraria una al·lusió específica a aquest fet.

4.-

L'OP_45 parla d' «Acotar els ancoratges d'embarcacions a les àrees amb fons marins menys vulnerables i de manera concordant amb l'especialització de les diferents àrees del Parc en el seu àmbit terrestre. Limitar també altres activitats lúdiques i recreatives en l'àmbit marí en funció de la seva compatibilitat amb l'entorn".

Per bé que en el desenvolupament del PRUG es fa referència a les diverses activitats lúdiques i recreatives que han de ser limitades, caldria fer esment de quines són les activitats concretes que s'han de limitar.

Sobre els criteris de gestió

5.-

En matèria d'ordenació del territori el text del PRUG proposat diu: *"Així doncs, resulta de màxima prioritat preservar la integritat i composició estructural d'aquesta matriu que es troba caracteritzada per l'heterogeneïtat d'un mosaic resultant de l'alternança entre ambients naturals de roquissars marins, sistemes dunars i masses boscoses, i espais derivats de la intervenció humana, com ara el saliner, l'agrícola i l'agroforestal. Els primers, els naturals, cal conservar-los controlant els factors que pertorben la seva evolució i successió ecològica; els segons, per la seva banda, requereixen d'accions o iniciatives que afavoreixen la continuïtat en el temps, sota determinades modalitats de funcionament, de les activitats tradicionals que els configuren.*

Cal recordar un cop més que, parlar d'ambients naturals i intervinguts a l'àmbit de la Mediterrània no té cap sentit. En major o menor mesura tots els ambients d'aquesta regió biogeogràfica són resultat de la interacció de les condicions naturals de partida amb l'acció humana. D'aquesta manera fóra especialment important considerar la protecció del territori com alguna cosa diferent del tancament i l'abandonament tot cercant un ideal estat natural a què s'arribaria per manca d'intervenció. Ans al contrari, la protecció efectiva del territori ha de dur implícita la gestió activa dels recursos naturals, amb intervenció i gestió quan s'escaigui. En el cas de les masses forestals incloses en el Parc Natural, cal garantir la gestió de l'àmbit forestal i una de les formes més efectives és, sens dubte l'aprofitament controlat i en termes de sostenibilitat dels recursos forestals fusters i no fusters, així com la posada en valor de la seves externalitats.

6.-

També es diu en matèria d'ordenació del territori que: *"- S'han de potenciar els usos més representatius del Parc, principalment, els agrícoles i els saliners, impulsant alhora la recuperació d'aquests ambients i paisatges en els sectors on recentment han desaparegut.*

La potenciació de l'activitat salinera no ha de passar obligatòriament per la recuperació d'aquesta activitat en tots els terrenys on s'ha abandonat recentment. Aquest abandonament, a més de tenir causes econòmiques que caldria comprovar si són actualment superables sense la intervenció econòmica de les administracions, pot representar una magnífica oportunitat per dur a terme actuacions de restauració de l'hàbitat en alguns sectors com ara el de la Sal Rosa, tal com es recull de manera parcialment contradictòria en un altre apartat del PRUG. Cal assenyalar que la Sal Rosa és un dels enclavaments amb major potencial biològic d'Eivissa.

Sobre l'àmbit, vigència i aspectes generals

7.-

Es proposa una millor definició de l'àmbit territorial. Amb l'objecte d'una gestió i protecció integral, en la delimitació del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera hi han de constar les reserves naturals (que figuren al Pla d'Ordenació i Recursos Naturals, PORN).

8.-

Es considera que el PRUG ha de preveure una vigència estable. Quatre anys podria ser un període òptim.

Sobre les normes generals

9.-

Respecte de la zonificació i subzonificació, s'ha de lamentar que el document no parla de les Zones Perifèriques de Protecció i formen part del parc. En l'actualitat es troben desateses i n'és un bon exemple l'afectació per l'execució del projecte de l'autovia Eivissa-Aeroport ("Nou accés a l'aeroport, segons la denominació del Govern de les Illes Balears): àmbit invadit; prohibició –segons el PORN- de fer-hi noves vies rodades o d'ampliar-ne; desguàs de les aigües superficials del nou traçat sobre els estanys de la Sal Rossa.

10.-

El text del PRUG proposat diu que *"S'ha de fomentar l'estudi dels valors naturals quan sigui necessari i possible a fi de garantir-ne la preservació, així com també s'han de potenciar els usos conduents a la millora dels hàbitats, a la recuperació de la qualitat paisatgística i a l'eliminació de les espècies al·lòctones.*

La idea del foment de l'activitat científica i de recerca en general és recurrent al llarg de tot el document. No es troben, però, al·lusions a la transferència de les informacions obtingudes a la població. La difusió, de manera entenedora, dels resultats de la recerca en un espai natural protegit ha de ser un dels objectius del Parc Natural. Això no sols ajuda a la valoració de l'espai per part de la població i a la comprensió de la seva protecció sinó que constitueix un procés de retorn de la inversió que els administrats fan en el manteniment de la figura de l'espai natural protegit per una banda i en la pròpia investigació –quan es tracta de d'entitats d'investigació de caràcter públic-, per l'altra.

11.-

Pel que fa a les àrees de protecció estricta, respecte dels usos permesos es proposa que passin a la categoria d'usos autoritzables per part l'organisme gestor del espais naturals.

12.-

Respecte de l'àmbit marí, es demana que no ha de ser permesa la possibilitat del fondeig d'embarcacions a les àrees de protecció estricta.

13.-

Pel que fa a les àrees de conservació predominant, respecte dels usos permesos es proposa que passin a la categoria d'usos autoritzables per part l'organisme gestor del espais naturals.

14.-

Pel que atany a les àrees de conservació i els usos permesos, n s'entén perquè als sectors des Codolar (AC-02) i de Llevant (AC-03) es restringeixen les visites i l'ús públic en general.

Sobre les infraestructures i urbanisme

15.-

Es considera que pel que fa a les prescripcions genèriques i limitacions, a les infraestructures i equipaments que s'esmenten al document, s'hi haurien d'incloure instal·lacions de lleure públic musical, com és el cas de les discoteques i les sales de festes.

16.-

Així mateix, no es permetrà la implantació de més quioscs a les platges del parc, a partir dels autoritzats l'any 2005.

17.-

També es demana la redacció d'una norma limitadora del l'emissió de remors de mecanismes de reproducció musical legalitzats als bars, restaurants i quioscs legalitzats. Al marge d'informe tècnic, es recomana una limitació de 65 decibels i la prescripció de la instal·lació d'un aparell regulador i no manipulable, segons la proposta que en faci l'equip de gestió del parc.

18.-

A l'article 17 es parla de les instal·lacions que es prohibeixen al Parc Natural i n'exceptua, a l'apartat (i) les places hoteleres corresponents a l'agroturisme, turisme rural i similars amb el text.

Davant d'aquesta excepció i de la possibilitat de fomentar l'activitat fóra bo una referència minuciosa de les condicions que ha de reunir un establiment hotelier perquè sigui considerat en una d'aquestes categories.

19.-

Respecte de la xarxa viària, a l'article 20, punt 1, es proposa la redacció següent:
"No es poden obrir noves carreteres o rondes a l'interior del parc, incloses les Zones Perifèriques de Protecció..."

20.-

Alhora, és prohibida l'ampliació de qualsevol carretera a l'interior del Parc, incloses les Zones Perifèriques de Protecció

21.-

Sobre la possibilitat de noves edificacions en sòl rústic, es demana que la superfície màxima construïble inclogui aquells elements construïbles annexos, pel que fa a totes les àrees.

22.-

La classificació del sòl ha de ser objecte de major concreció. Es demana que ens els terrenys delimitats com a sòl urbà, no s'hi permetin més aprofitaments urbanístics que els que existeixen en el moment de l'exposició pública del PRUG.

23.-

A l'article 26 es redacta que: *"1) Als efectes de regular les edificacions existents ubicades en el sòl rústic de l'àmbit del Parc natural, les construccions seran classificades en dues tipologies: les tradicionals i les no tradicionals.*

Tindran la consideració d'edificacions tradicionals aquelles que, presentant un interès arquitectònic o paisatgístic, corresponguin a una estructura correcta d'ocupació del territori agrícola i forestal i que convé mantenir, conservar, restaurar o millorar, i que foren construïdes en el seu dia de conformitat amb la norma urbanística vigent aleshores. Tindran la consideració d'edificacions no tradicionals la resta de construccions existents que es trobin en sòl rústic.

Aquesta definició d'habitatge tradicional és, si més no, massa laxa. Més si es considera que en virtut d'aquesta definició s'elaborarà un catàleg d'habitatges i que de la inclusió o no en aquest catàleg dependrà la possibilitat d'ampliar fins un 50% el volum edificat.

24.-

A l'article 27.2 es demana que es rectifiqui allò que s'hi diu sobre la prohibició de segregació de parcel·les. Hauria de dir que no es podran segregar aquelles parcel·les amb una superfície inferior a la mínima que estableix el planejament urbanístic de l'ajuntament en qüestió.

Sobre la gestió dels riscos naturals

25.-

Pel que fa a la possibilitat de realització de focs, s'hauria d'incloure-hi que les cremes de matèria vegetal s'han de sol·licitar i, en el seu cas, autoritzades.

26.-

L'article 34 (Plans d'autoprotecció) diu que *«D'acord amb el Pla d'Emergències davant el risc d'incendis forestals, totes les urbanitzacions en medi forestal hauran de redactar un Pla d'Autoprotecció front el risc d'incendi forestal.*

Enlloc s'especifica, però, si, un cop redactat el Pla d'Emergències, les despeses d'aquestes actuacions hauran de ser assumides pels veïns d'aquestes zones o si seran cobertes per l'administració competent en matèria de medi ambient.

Sobre les normes per a la conservació dels sistemes naturals i la biodiversitat

27.-

Es demana la redacció d'un apartat que parli de contaminació marina, atesa la importància que es dona al medi marí (ecosistema de màxima importància) i a la posidònia (hàbitat d'interès especial).

2.-

L'article 47. b) diu que: *"b) Les espècies no incloses en l'annex A02a i A02b podran ser objecte d'aprofitament per a l'ús i consum domèstic, quan aquesta recol·lecció sigui inferior a un quilogram per persona i dia, i no es destini a finalitats comercials.*

Davant la dificultat de controlar les finalitats no comercials de la recollida d'algunes plantes, com ara aromàtiques, la quantitat d'un quilogram per persona i dia resultat excessiva la limitació proposada ja que sobrepassa el proveïment domèstic. Es proposa reduir aquesta quota, si més no a mig quilogram per persona i dia.

Sobre la protecció i millora del paisatge

29.-

Respecte de la senyalització i informació (art. 62), ens pareix excessiva la superfície informativa proposada de 2m² i 6m². Es demana la seua reducció per tal d'evitar impactes paisatgístics.

Sobre els usos i activitats

30.-

El text del PRUG proposat diu en l'article 83 que, en cas de suprimir-se un aprofitament, s'han de compensar els titulars dels drets afectats: *"Mitjançant resolució de la Directora General de Biodiversitat, es podrà determinar la supressió*

total o temporal de les pastures i dels aprofitaments forestals, o paraitzar-se les tasques agrícoles, en zones de concentració d'endemismes vegetals, de reproducció d'espècies d'interès especial, o en indrets en recuperació vegetal amb motiu d'un incendi forestal. En aquest cas, s'ha de compensar econòmicament els titulars dels drets afectats.

No s'indica, però, com es calcularà aquesta compensació. Cal un estudi de valorització econòmica que aporti les dades escaients sobre les rendes que es deixen d'ingressar en cas de supressió d'aprofitaments de pastures o forestals.

31.-

Sobre el règim transitori i mesures urgents (art. 91), es demana que respecte de les motes es tengui en compte que les modificacions que s'hi puguin fer poden alterar la percepció paisatgística i que les de la regió des Cavallet són llocs de nidificació d'aus típiques de la zona.

32.-

L'article 101 (Règim de comunicació) diu que "1) *Els locals de restauració, bars, guinguetes o similars que desenvolupin activitats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest PRUG, en el termini màxim de divuit mesos a comptar des de la seva aprovació, hauran de presentar, a títol exclusivament informatiu, una memòria ambiental.*

Aquesta memòria informarà en referència a les instal·lacions, funcionament i gestió de l'activitat en aquells aspectes que s'escaiguin per tal d'acreditar la seva compatibilitat ambiental amb l'entorn i la seva adaptació a les regulacions establertes pel present Pla Rector.

La referència al contingut mínim de la memòria és insuficient. S'haurien de recollir, si més no, aspectes com ara la gestió de residus sòlids, de les aigües fecals, del proveïment energètic, de l'emissió de remors i de la possible contaminació lumínica. Així mateix, el PRUG hauria d'indicar quina mena de titulació acadèmica hauria de facultar per a signar la memòria.

33.-

Respecte de les instal·lacions de servei de temporada a les platges, a l'article 105, no es justifica el nombre d'elements proposats per a cada localització.

34.-

Per altra banda, alguns barems són excessius i es demana la reducció dels plantejats per a la platja de Migjorn, des Pujols, de Llevant, de ses Illetes i del cavall d'en Borràs.

35.-

A l'article 106 (adequació ambiental d'activitats i concessions), al punt 8 es parla de la prohibició de la construcció d'obres de fàbrica i altres elements fixos. Allò que no s'esmenta es què s'haurà de fer amb els ja existents. Es proposa que se n'ordini la retirada i que es doni un termini per a la seua substitució per elements autoritzables.

36.-

S'hauria d'especificar que els quioscs no podran ser objecte d'ampliacions respecte dels límits de la concessió administrativa.

37.-

Sobre les instal·lacions i serveis de gandules i para-sols (art. 108), es demana que s'hi especifiqui la prohibició expressa d'ocupar espai més enllà que l'autoritzat per la concessió en els plànols del Govern. Alhora es proposa un règim de sanció.

Sobre l'ús públic i els equipaments

38.-

Pel que fa als aparcaments, es proposa que no se n'autoritzi cap més dels que ja ho estaven l'estiu de 2005.

39.-

Els espais d'aparcament actuals s'hauran de reduir a les necessitats de la població resident i dels treballadors a empreses radicades al parc. Per tant, es proposa el trasllat de la resta de places d'aparcaments en espais limítrofes amb el parc i la seua connexió amb un servei públic col·lectiu de transport fins a les zones visitables.

Sobre les línies d'actuació

40.-

Pel que fa a l'ordenació de les activitats nàutiques, La qüestió més preocupant és la manca de regulació del fondeig en les platges amb major saturació d'embarcacions. La majoria d'aigües litorals del parc no gaudeixen d'una regulació detallada. És inadmissible d'una administració ambiental que no es reguli el fondeig a les àrees amb major pressió: NE i NW de la punta de ses Illetes, platja de Migjorn (o de ses Salines). No és suficient confiar en què el patró de l'embarcació s'assegurarà de no fondejar sobre praderies de *Posidonia oceanica*.

Per tant, s'exigeix de la Conselleria de Medi Ambient la regulació del fondeig en les zones de màxima pressió, a través d'un pla que haurà de tenir en compte l'ús estacional, els valors amenaçats, la capacitat de càrrega de les platges i una gestió sostenible d'elles.

41.-

Pel que fa a l'ordenació de les activitats nàutiques, es troba a faltar una justificació del nombre i ubicació de les boies proposades.

42.-

També es troba a faltar cap esment a com preveu l'Administració la gestió de les àrees de fondeig, la senyalització, informació i vigilància, ni el manteniment de les infraestructures.

Eivissa, 30 de novembre de 2005.